

Dosarul nr. 2ra-567/2023
2-20085247-01-2ra-13042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (G. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Malii, V. Cotorobai, A. Braga)

DECIZIE

27 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de avocatul Angela Dolea, în interesele lui Vladimir Iftodi,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Iftodi împotriva Floridanei Cernov, Marin Agrigoroaie, Marina Agrigoroaie, Roman Guțu cu privire la substituirea în drepturi și obligații prin exercitarea dreptului de preemțiune în contractul de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare, constatarea ineficienței contractului de donație și radierea dreptului,

împotriva deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 iulie 2020, Iftodi Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cernov Floridana prin care a solicitat constatarea ca fiind încheiat între Iftodi Vladimir și vânzător contractul de vânzare-cumpărare a cotei părți în mărime de XXXXX % din imobilul situat în XXXXX, nr. cadastral XXXXX și constatarea ca fiind dobândite de către Iftodi Vladimir, drepturile și obligațiile de cumpărător în cadrul contractului de vânzare-cumpărare nr. 3905 din 11.09.2019 a cotei părți în mărime de XXXXX % din imobilul situat în XXXXX.

Ulterior, la 25 octombrie 2021, reclamantul Iftodi Vladimir a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care formulează pretenții împotriva Cernov Floridana, Agrigoroae Marin, Agrigoroae Marina și Guțu Roman, indicând următoarele pretenții:

- substituirea în drepturile și obligațiile de „Cumpărător” prin exercitarea dreptului de preemțiune de către Iftodi Vladimir, domiciliu XXXXX, în cadrul contractului de vânzare-cumpărare nr. 3905 din 11.09.2019 a cotei părți în mărime de XXXXX % din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, încheiat între Agrigoroae

Marin și Agrigoroae Marina în calitate de „Vînzător” și Cernov Floridana Valeriu în calitate de „Cumpărător”;

- constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare a cotei-părți în mărime de XXXXX % din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, încheiat între Agrigoroae Marin, și Agrigoroae Marina, domiciliul în XXXXX în calitate de Vînzătorși Iftodi Vladimir, domiciliu XXXXX în calitate de Cumpărător, în condițiile stabilite între Agrigoroae Marin, Agrigoroae Marina și Cernov Floridana Valeriu., la prețul determinat de 58000 de lei;

- constatarea ineficienței contractului de donație nr. 1-240 din 23.12.2020 a cotei-părți în mărime de XXXXX % din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, situat XXXXX, încheiat între Cernov Floridana Valeriu și Guțu Roman Grigore și radierea dreptului de proprietate a lui Guțu Roman Grigore asupra cotei-părți în mărime de XXXXX % din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, înregistrat în baza contractului de donație la data de 24.12.2020 în registrul bunurilor imobile XXXXX;

- încasarea în mod solidar de la Agrigoroae Marin, Agrigoroae Marina și Cernov Floridana în beneficiu lui Iftodi Vladimir a cheltuielilor de judecare a cauzei, compuse din taxa de stat în mărime de 1 740 de lei și asistența juridică de 5 000 de lei.

- încasarea de la Guțu Roman în beneficiul lui Iftodi Vladimir a taxei de stat de 100 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr. 1881 și nr. 1883, încheiate la 25 iulie 2014, între Iftodi Vladimir și Agrigoroae Marin, și autentificate de notarul public Piatac Alexandra, a fost dobândit dreptul de proprietate asupra bunului imobil situat în XXXXX, nr. cadastral XXXXX, cu cota parte în mărime de 7,14%.

Susține că ulterior, reclamantul a aflat că în Registrul bunurilor imobile au fost efectuate schimbări, și anume cota parte în mărime de XXXXX % din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, a fost înstrăinat către Cernov Floridana, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3905 din 11 septembrie 2019.

Despre realizarea tranzacției de vânzare-cumpărare a cotei părți în mărime de XXXXX % din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, Iftodi Vladimir a aflat întâmplător, prin examinarea Extrasului din Registrul bunurilor imobile din respectiva dată, informație din care nu se deduc datele personale, numele și prenumele vînzătorului, clauzele contractuale, prețul contractului și datele în privința notarului care a autentificat tranzacția de vânzare-cumpărare, astfel încît să-și exercite dreptul de preemțiune.

Consideră că, persoanele obligate, în mod vădit și intenționat au ignorat dispozițiile legale și nu au respectat obligațiile sale, încalcînd astfel posibilitatea de exercitare a dreptului de preemțiune a reclamantului Iftodi Vladimir.

Relevă că modalitatea de înștiințare legală a titularului dreptului de preemțiune Iftodi Vladimir nu a fost realizată nici pînă și nici după perfectarea actului juridic și înstrăinarea bunului imobil, fapt prin care persoanele obligate – Agrigoroae Marin și Agrigoroae Marina, în mod grosolan, pe propria răspundere, încalcînd drepturile și obligațiile coproprietarului, a produs un viciu juridic, iar în consecință contractul de vânzare-cumpărare este unul ineficient.

Califică ca fiind vădită intenția eschivării cu rea-credință a persoanelor obligate Agrigoroae Marin și Agrigoroae Marina, de prezentare a ofertei cu informație completă în vederea dispunerii spre vânzare a imobilului, cât și vânzarea ulterioară a imobilului în litigiu, dispunând totalmente de mecanisme de realizarea tuturor modalităților de înștiințare intențiilor sale, dar care nu au fost valorificate.

Astfel, reclamantul nu a fost înștiințat nici de vânzător și nici de cumpărător despre intenția părților de a încheia tranzacția nominalizată, în conformitate cu prescripțiile legale. În vederea exercitării dreptului de preemțiune și respectării procedurii stabilite de legislație, la 04 martie 2020, a fost expediată declarația privind intenția de a exercita dreptul de preemțiune, pe adresa indicată în extras – XXXXX, pentru Cernov Floridana, dar care nu a fost recepționată. Drept consecință, a fost depusă prezenta acțiune în instanța de judecată.

Adițional menționează reclamantul Iftodi Vladimir că, la 24 decembrie 2020, s-a adresat Agenției Servicii Publice, prin cererea nr. 0100.20.167464, cu solicitarea notării în registrul bunurilor imobile a acțiunii în justiție, în conformitate cu art. 435 alin.(2) pct. 13 lit.a) din Codul civil.

Notează că, la 29 decembrie 2020, Agenția Servicii Publice, prin scrisoarea nr. 06/2051, a informat solicitantul despre imposibilitatea satisfacerii notării, din motivul înstrăinării prin donație de către Cernov Floridana a cotei părți de XXXXX lui Guțu Roman, prin contractual de donație nr. 1-240 din 23.12.2020.

Consideră că, Cernov Floridna intenționat a efectuat înregistrarea prin donație a cotei-părți de XXXXX % din bunul imobil specificat, cunoscând despre litigiul existent privind exercitarea dreptului de preemțiune inițiat de Iftodi Vladimir, însă și în ultimul caz nu a solicitat consimțământul co-proprietarilor.

Astfel, contractul de donație nr. 1-240 din 23 decembrie 2020, încheiat între Cernov Floridana și Guțu Roman, avînd ca obiect cota-parte în mărime de 3,76% din bunul imobil situat pe adresa XXXXX, este inefficient.

Prin hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Iftodi Vladimir împotriva Cernov Floridana, Agrigoroae Marin, Agrigoroae Marina și Guțu Roman privind substituirea în drepturi și obligații, prin exercitarea dreptului de preemțiune în cadrul contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare, constatarea ineficienței contractului de donație și radierea dreptului. S-a respins și cererea privind excepția de tardivitate a acțiunii formulată de Cernov Floridana, Agrigoroaie Marin, Agrigoroaie Marina și Guțu Roman.

Prin decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de avocatul Angela Dolea în interesele lui Vladimir Iftodi, cu menținerea hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a notat că, la caz a fost respectată cerința privind notificarea coproprietarilor, prin publicarea anunțului în Monitorul Oficial, întrucât în textul anunțului sunt indicate condițiile ofertei: cine este vânzătorul, cui se adresează oferta, numărul cadastral al bunului, adresa unde se află acesta, cota procentuală cât și prețul la care urmează a fi vândut.

Totodată, s-a reținut ca fiind corectă și întemeiată poziția instanței de fond care a notat că citarea publică în Monitorul Oficial, în circumstanțele unei pluralități de titulari ai dreptului de preemțiune este justificată și constituie un mijloc veritabil de

notificare. De altfel, pentru atare situații, legea nu stabilește o formă specifică de notificare, lăsând la discreția părților aplicarea unui mijloc optim, cu condiția ca acesta să-și atingă scopul.

Instanța de apel a apreciat eronată interpretarea apelantului asupra prevederilor art. 1145 din Codul civil precum că este obligatoriu notificarea individuală a fiecărui coproprietar și respinge ca neîntemeiate argumentele acestuia cu privire la nerespectarea procedurii de preemțiune pe faptul că oferta urma a fi transmisă în mod individual apelantului, or, în asemenea cazuri legiuitorul nu a stabilit expres sub ce formă urmează a fi avizat titularul dreptului de preemțiune, lăsând la discreția părților acest aspect, cu condiția ca acesta să-și atingă scopul.

A considerat corectă concluzia instanței de fond asupra faptului că Vladimir Iftodi nu este îndreptățit să facă uz de apărarea dreptului prin substituirea în drepturile și obligațiile de cumpărător ale terțului, nici să verifice dacă condițiile contractului de vânzare - cumpărare corespund cerințelor din oferta publicată, or, dreptul de preemțiune nu este absolut și acesta urmează a fi exercitat în limitele impuse de lege, la caz, în termenul de o lună din data publicării ofertei în Monitorul Oficial.

De asemenea, instanța de apel a notat că, pentru încheierea contractului de donație nu era necesar acordul coproprietarilor, iar careva alte interdicții în privința înstrăinării bunului nu sunt. Respectiv a considerat neîntemeiată această preteție și a respins alegațiile apelantului Iftodi Vladimir în acest sens, reiterând că contractul nu este nul și a fost încheiat cu titularul dreptului precum și prin înregistrarea acestuia în Registrul bunurilor imobile la data de 24.12.2020, astfel produce efecte și este opozabil terților.

La 17 martie 2023, avocatul Angela Dolea, în interesele lui Vladimir Iftodi, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate, emiterea unei decizii noi privind admiterea acțiunii.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, invocând că, instanța de apel, a apreciat arbitrar probele, cu încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

În esență recurentul a notat că, la aprecierea respectării dreptului de preemțiune a coproprietarului din partea vânzătorilor intimaților, instanța de apel trebuia să stabilească dacă a fost notificat titularul dreptului de preemțiune despre oferta completă de vânzare; care a fost modul și mijlocul de notificare, și dacă oferta completă a ajuns la destinatar - titularul dreptului de preemțiune.

În critica concluziei instanței de apel, recurentul a menționat că prin oferta publicată în Monitorul Oficial nr. 246-248 din 02 august 2019, Agrigoaroe Marin, coproprietarul bunului imobil nr. XXXXX, se adresează către un cerc nedeterminat (neidentificat) de persoane despre intenția de a vinde încăperi nelocative a câte XXXXX % din bunul imobil, situat pe adresa: XXXXX la prețul de 58 000 de lei, iar persoanele interesate se pot adresa în termen de 30 de zile din fata publicării avizului la tel. XXXXX.

Astfel, instanța de apel a constatat eronat că, la caz, a fost respectată cerința privind notificarea coproprietarilor, prin publicarea anunțului în Monitorul Oficial, menționând că în textul anunțului sunt indicate condițiile ofertei: cine este

vânzătorul, cui se adresează oferta, numărul cadastral al bunului, adresa unde se află acesta, cota procentuală, cât și prețul la care urmează a fi vândut.

În opinia recurentului, oferta de vânzare trebuie să fie adresată în așa mod, încât să fie cu certitudine primită de destinatar. Consideră că, intimații urmau să facă uz de oricare mijloc de comunicare individuală, astfel încât, să se asigure că oferta a ajuns la un cerc restrâns de subiecți ai dreptului de preemțiune, coproprietarii bunului imobil comun cu nr. cadastral XXXXX, a căror domiciliu sunt identificate în Registrul bunurilor imobile, iar aceste informații sunt accesibile pentru toți coproprietarii.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 08 decembrie 2022.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 08 decembrie 2022a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 31 ianuarie 2023 (f.d. 237, vol.I).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de avocatul Angela Dolea, în interesele lui Vladimir Iftodi la 17 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 12 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 16, vol. II).

La 25 mai 2023, Agrigoroae Marin și Agrigoroae Marina au depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil sau respingerea recursului ca fiind neîntemeiat (f.d. 19-29, vol. II).

La 25 mai 2023, Roman Guțu a depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea recursului (f.d. 30-36, vol. II).

La 25 mai 2023, Agrigoroae Marin și Agrigoroae Marina au depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1-9 și 11-16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de avocatul Angela Dolea, în interesele lui Vladimir Iftodi a fost depus până la data

intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, avînd în vedere că legea procedurală civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursul se va examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestuia, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic.

În conformitate cu prevederile art. 431 din Codul de procedură civilă, examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.

Verificînd decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată constată că la caz se consideră admisibil recursul declarat de către avocatul Angela Dolea, în interesele lui Vladimir Iftodi și se impune necesitatea admiterii recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei la rejudecare în primă instanță, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. d), alin. (4) și (5) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01.09.2023), se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițînd cauza spre rejudecare în prima instanță, în cazul în care a constatat neîtragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

În conformitate cu art. 67 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât pînă la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile

lui față de una din părți. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

Totodată, art. 183 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, stabilește că pregătirea pentru dezbatere judiciară este obligatorie pentru orice cauză civilă și are ca scop stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane.

În conformitate cu art. 185 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru debateri judiciare, îndeplinește următoarele acte: soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârșitorilor și intervenienților.

După cum rezultă din materialele cauzei, Iftodi Vladimir înaintând prezenta acțiune solicită în esență aplicabilitatea dreptului de preemțiune asupra cotei părți în mărime de XXXXX % din imobilul situat în XXXXX.

Prin hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Iftodi Vladimir împotriva Cernov Floridana, Agrigoroae Marin, Agrigoroae Marina și Guțu Roman privind substituirea în drepturi și obligații, prin exercitarea dreptului de preemțiune în cadrul contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare, constatarea ineficienței contractului de donație și radierea dreptului. S-a respins și cererea privind excepția de tardivitate a acțiunii formulată de Cernov Floridana, Agrigoroaie Marin, Agrigoroaie Marina și Guțu Roman.

Prin decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de avocatul Angela Dolea în interesele lui Vladimir Iftodi, cu menținerea hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs și referințele la recurs, instanța de recurs constată că atât soluția instanței de apel, cât și a primei instanțe, au fost adoptate cu încălcarea normelor de drept procedural.

Astfel, după cum rezultă din informația din Registrul bunurilor imobile, actualizate la 22.01.2020 (f.d. 126-128, vol. I), dreptul de proprietate asupra bunului imobil înregistrat cu nr. XXXXX este deținut de:

- XXXXX

Conform art. 543 din Codul civil, proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari.

Proprietatea comună poate apărea în temeiul legii sau în baza unui act juridic.

În conformitate cu art. 552 din Codul civil, în cazul vânzării unei cote-părți din bunurile proprietate comună pe cote-părți, cu excepția vânzării la licitație, ceilalți coproprietari au un drept de preemțiune în privința cotei-părți care se vinde. Dispozițiile art. 1143-1150 rămân aplicabile.

În cazul vânzării la licitație, coproprietarul sau organizatorul licitației va notifica pe ceilalți coproprietari cu cel puțin 10 zile înainte de data vânzării. La preț egal, coproprietarii vor avea dreptul de preemțiune la adjudecarea cotei-părți.

Raportând normele citate la circumstanțele pricinii, instanța de recurs evidențiază că în cazul vânzării bunului litigios, titular al dreptului de preemțiune nu este doar reclamantul Iftodi Vladimir, acest drept urmând a fi respectat în raport cu toți coproprietarii bunului imobil înregistrat cu nr. XXXXX.

Așa fiind, analizând circumstanțele expuse, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza, în lipsa tuturor coproprietarilor bunului imobil înregistrat cu nr. XXXXX.

Astfel, instanța de recurs reține că instanța de fond contrar prevederilor art. 183 alin. (2) lit. c) și art. 185 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, examinând pricina urma să stabilească componența participanților la proces și să atragă în proces toți coproprietarii bunului imobil înregistrat cu nr. XXXXX, pentru a le oferi posibilitatea de a-și apăra în mod efectiv, drepturile și interesele acestora.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în art. 373 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, examinând în mod pripit cauza, fără a se expune asupra obligativității participării la examinarea cauzei a tuturor coproprietarilor bunului litigios.

Prin urmare, neatragerea în proces a coproprietarilor bunului imobil înregistrat cu nr. XXXXX, are drept consecință, soluționarea de către instanță a problemei drepturilor unor persoane care nu au fost implicată în proces, adică neacordarea unui statut procesual de participant la proces, ce i-ar oferi posibilitatea de a-și apăra în mod efectiv drepturile și interesele, fapt care impune o limitare de acces la justiție, respectiv o încălcare a art. 6 § 1 CEDO, concluzie relevată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza „Business și Investiții pentru Toți contra Republicii Moldova” (13 ianuarie 2010, nr.39391/04).

Instanța de recurs constată că, atât prima instanță cât și instanța de apel nu au ținut cont de principiile funcționale ale dreptului procesual civil, iar omisiunile indicate supra pot fi corectate doar prin reexaminarea cauzei de către instanța de fond, care urmează la pregătirea cauzei pentru judecare să stabilească cercul tuturor părților în proces.

În consecință, întru evitare atingerii drepturilor unor persoane ce nu au fost implicate în proces, instanța de recurs consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel, precum și hotărârea primei instanțe și de a remite cauza spre rejudecare în prima instanță. Or, problema intervenirii în proces, conform prevederilor legislației în vigoare, nu poate fi soluționată de instanța de recurs, prin urmare eroarea dată se soluționează doar în prima instanță.

Reieșind din cele expuse, rejudecând cauza, instanța de fond urmează să țină cont de cele expuse mai sus, să înlăture omisiunile admise, să clarifice și să se expună asupra tuturor argumentelor invocate de către părți pentru asigurarea unei judecări corecte și legale a pretențiilor înaintate, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 din Codul de procedură civilă probele și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material și procedural care reglementează relațiile dintre părți, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că erorile judiciare nu pot fi corectate de instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către avocatul Angela Dolea, în interesele lui Vladimir Iftodi, a casa integral decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea

din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Angela Dolea, în interesele lui Vladimir Iftodi.

Se casează decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru emise în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Iftodi împotriva Floridanei Cernov, Marin Agrigoroaie, Marina Agrigoroaie, Roman Guțu cu privire la substituirea în drepturi și obligații prin exercitarea dreptului de preemțiune în contractul de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare, constatarea ineficienței contractului de donație și radierea dreptului, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc